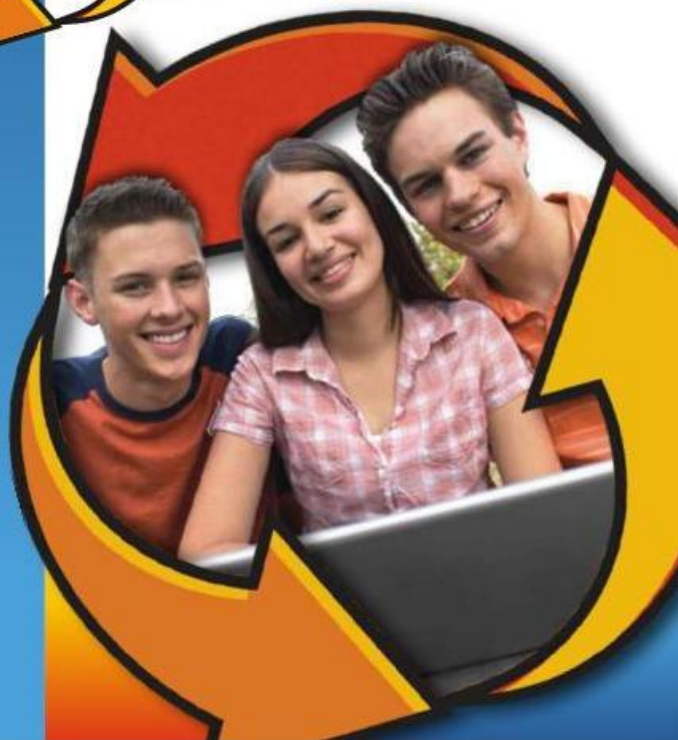

EUROED

 Istituto F. Datini

Stay@School

The School Inclusion Project

Ref. no. 2011-1-IT1-LEO05-01961
CUP: G32F11000680006

Life Long Learning Programme
Transfer of Innovation

Materialle educaționale pentru profesori

*Instrumente de evaluare a riscului de
abandon școlar*

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Această publicație (comunicare) reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	2
Prezentarea materialului?	2
Instrumente de evaluare a riscului de abandon școlar.....	3
1. Chestionar pentru evaluarea riscului de abandon școlar.....	3
2. Fișe de identificare a elevilor cu risc de abandon școlar.....	5
2.1 Fișă de activitate 1: Știu să fiu un bun coleg?.....	5
2.2 Fișă de activitate 2: Ce tip de colegi caut?.....	6
2.3 Fișă de activitate 3: Învățarea – o șansă sau o obligație?.....	6
2.4 Fișă de activitate 4: Școala – factor de stres?.....	7
3. Fișă de monitorizare a elevului aflat în risc de abandon școlar.....	8
4. Chestionar pentru profesori / părinți.....	9

Cuvânt înainte

O provocare comună pentru sistemele de învățământ europene este prevenirea părăsirii timpurii a școlii și prevenirea fenomenului de violență școlară. Cercetarea desfășurată la nivel european scot în evidență faptul că fenomenul de părăsire timpurie a școlii și fenomenul violenței școlare implică un număr tot mai mare de elevi. Această situație descrie un scenariu în care două drepturi fundamentale ale copiilor sunt încălcate: dreptul la educație și dreptul la securitate personală.

Proiectul Incluziune școlară (Ref. nr. 134309-LLP-1-2007-1 IT-Comenius-CMP), finanțat în cadrul Programului de învățare pe toată durata vieții, subprogramul Comenius, a dat dovadă de faptul că profesorii suferă de o lipsă de aptitudini și competențe, și, prin urmare, de motivație în a înțelege și a face față cazurilor în care elevii sunt expuși riscului de abandon școlar. Profesorii de multe ori nu sunt capabili să identifice cu anticipare necesară manifestarea factorilor de risc care conduc către abandonului școlar și un sunt pregătiți să asigure inițiative necesare pentru a oferi răspunsuri eficiente.

Scopul proiectului Stay@School este menit să ajute profesorii spre dezvoltarea competențelor necesare în lupta cu abandonul școlar pentru identificarea elevilor cu risc de abandon școlar timpuriu și dobândirea unei serii de deprinderi utile în vederea atenuării ori eliminării fenomenului.

Prezentarea materialului?

Unul dintre obiectivele proiectului este acela de a dezvolta o colecție de produse educaționale privind prevenirea abandonului școlar timpuriu, prin antrenarea cadrelor didactice în activități practice (învățarea prin punerea în practică), menite pentru a testa competențele și abilitățile dobândite în timpul cursului parcurs în cadrul proiectului, prin crearea de materiale educaționale ușor de utilizat și cu informații utile pentru a preveni și combate problema abandonului școlar (cum ar fi o broșură, un desen animat, un modul educațional multimedia, un film de scurt metraj, etc).

Am ales acest tip de instrumente de autoevaluare, chestionare închise, deoarece acestea pot fi ușor de aplicat și analizat și dau profesorilor o perspectivă realistă în fenomenul abandonului școlar din școala acestora.

Aceste chestionare ofera o perspectiva atat in ceea ce priveste punctele tari cat si in ceea ce priveste punctele slabe din cadrul strategiei de prevenire a abandonului școlar; chestionarele pot de asemenea furniza informatii utile pentru planuri de viitor cat mai realiste. Acestea se pot aplica in orice scoala. Chestionarele pentru elevi studiaza atat caracteristice acelora care au un risc ridicat de abandon școlar, cat si istoricul familial, educational, ideile referitoare la scoala, atitudinea in ceea ce priveste scoala, cauzele abandonului si un in ultimul rand planurile de viitor.

Chestionarul adresat profesorilor analizeaza interactiunea dintre parinte- profesor, sistemele de prevenire pentru elevii care prezinta risc de abandon școlar si managementul si politicile școlii. Instrumentele se concentreaza pe modul in care școlile identifica elevii care prezinta risc de abandon școlar, pe caracteristicile școlilor care prezinta riscuri de acest tip, pe motivele care cauzeaza acest abandon școlar, si pe actiunile care pot fi intreprinse pentru a preveni acest fenomen.

Chestionarul adresat parintilor analizeaza experienta parintilor in ceea ce priveste educatia (instruirea) pe care copilul a primit-o, opiniile parintilor cu privire la metodele de motivare a copiilor de a ramane in scoala si de asemenea acele activitati competitive care ii pot distra pe copii lor de la scoala.

1. CHESTIONAR PENTRU EVALUAREA RISCULUI DE ABANDON ȘCOLAR

(chestionarul se adresează elevilor)

Citiți întrebările de mai jos și răspundeți sincer.

1. Sex. FEMININ_____ MASCULIN_____
2. Locuiești la : ORAȘ_____ SAT/COMUNĂ_____
3. Naționalitatea: _____
4. Locuiești cu : FAMILIA_____ ALTE RUDE_____ PLASAMENT_____ SINGUR_____
5. Părinții au studii: FĂRĂ LICEU_____ LICEU_____ FACULTATE_____
6. Ocupația părinților : TATA_____ MAMA_____
7. Venitul familiei tale este :
mai puțin de 500 RON/LUNĂ_____ mai puțin de 1000 RON/LUNĂ_____ mai puțin de 2000
RON/LUNĂ_____
8. Cât de mulțumit/ă ești în general de?
 - a) rezultatele tale școlare? FOARTE MULȚUMIT _____
MULȚUMIT _____
CAM NEMULȚUMIT _____
FOARTE NEMULȚUMIT _____
 - b) de colegii tăi ? FOARTE MULȚUMIT _____
MULȚUMIT _____
CAM NEMULȚUMIT _____
FOARTE NEMULȚUMIT _____
 - c) de profesorii tăi? FOARTE MULȚUMIT _____
MULȚUMIT _____
CAM NEMULȚUMIT _____
FOARTE NEMULȚUMIT _____
 - d) de școală în general? FOARTE MULȚUMIT _____
MULȚUMIT _____
CAM NEMULȚUMIT _____
FOARTE NEMULȚUMIT _____
9. Ești de părere că :
 - a) Profesorii au o relație bună cu elevii : NU___ AȘA ȘI ASA___ DA___
 - b) Mă simt la școală ca într-o echipă: NU___ AȘA ȘI ASA___ DA___
 - c) Profesorii ne respectă opiniile: NU___ AȘA ȘI ASA___ DA___
 - d) Profesorii sunt interesați să avem rezultate bune la școală: NU___ AȘA ȘI ASA___ DA___
 - e) Sunt tratat corect în școală: NU___ AȘA ȘI ASA___ DA___

Instrumente de evaluare a riscului de abandon școlar

Proiectul Stay@School

10. În ultimul an cât de des s-a întâmplat ca :
- a) un coleg să vorbească urât de tine, sau să râdă de tine :
DES___ NU PREA DES___ DELOC___
- b) un coleg să nu vrea să fie prieten cu mine :
NU___ NU PREA DES___ DA___
- c) să mă simt respins la școală :
NU___ NU PREA DES___ DA___
- d) să simt că nu mai îmi place deloc la școală:
NU___ NU PREA DES___ DA___
11. Te gândești câteodată că vrei să faci altceva decât să mai vi la școală? DA___NU___
12. În ultimul semestru ai avut probleme legate de absențe?
DA(notă scăzută la purtare)___ AȘA ȘI AȘA (am fost atenționat)___NU___
13. Ești de părere că materiile sunt interesante? DA___ AȘA ȘI AȘA___ DELOC___
14. Înveți când ceva ți se pare interesant? DA___NU___
15. Poți să te concentrezi la ore sau la teme? DA___AȘA ȘI AȘA___NU___
16. În general îți faci temele pentru acasă? DA___NU___
17. Îți place la școală? DA___NU___
18. Ai avut probleme la școală în ultimul an?
- a) bătaii cu colegii sau alți elevi : DA___NU___
- b) am fost prins că fumam sau am băut la școală: DA___NU___
- c) am fost atenționat de diriginte sau de director pentru comportament: DA___NU___
19. Îți place mai mult să faci altceva decât să vi la școală? DA___NU___
20. Dacă la întrebarea anterioară ai răspuns DA : Ce altceva îți place să faci mai mult decât să vi la școală?
21. Ai avut probleme cu legea? DA___NU___
- a) ai dosar penal ? DA___NU___
- b) ai fost amendat ? DA___NU___
- c) ai primit atenționări ? DA___NU___
22. Te vezi terminând liceul? DA___NU___
23. Dacă nu termini liceul, te vezi :
- a) muncind
- b) făcând altceva _____
24. Ai prieteni care nu au terminat liceul ? DA___ (Câți? _____) NU___
25. Familia ta este preocupată de rezultatele tale la școală ? DA___AȘA ȘI AȘA___NU___
26. Familia te incurajează să termini liceu? DA___AȘA ȘI AȘA___NU___

Instrumente de evaluare a riscului de abandon școlar

Proiectul Stay@School

27. Simți că nu faci față presiunilor de la școală? DES___ CĂTEODATA___ NICIODATA___
28. Ți-ai dori să faci altceva decât să vi la școală? DA___ NU___
29. Ai planuri să muncești în timpul liceului? DA___NU___
30. Sunt oameni în jurul tău care cred că școala e pierdere de vreme? DA___AȘA ȘI AȘA ___NU
31. Ai prieteni mai în vârstă decât tine? DA, MULȚI___DA, CĂȚIVA ___UNUL___NICI UNUL
32. Ai probleme de sănătate care ar putea să te împiedice să termini liceul? DA___NU___
33. Simți câteodată că lecțiile sau temele sunt prea grele? DA___NU___
34. Poți să îți faci temele acasă fără să te ajute cineva? DA___NU___
35. Crezi că la școală nu găsești înțelegere pentru problemele tale? DA___NU___
36. Crezi că o să îți fie greu să mai faci naveta până la terminarea liceului? DA___NU___

2. FIȘE DE IDENTIFICARE A ELEVILOR CU RISC DE ABANDON ȘCOLAR

Fișă de activitate 1: Știu să fiu un bun coleg?

I. Ținând cont de interesele clasei tale, așează valorile de mai jos în ordinea descrescătoare a gradului de importanță:

Valori	Sistemul de valori al clasei mele
Distrație
Învățare
Respect
Înțelegere
Competiție
Ajutor reciproc
Interes personal
Încredere
Prietenie
Libertate de exprimare

Ești mulțumit de sistemul de valori construit?

Dacă nu, ce valori ai dori să aibă o pondere mai mare în grupul tău? De ce?

Ai purtat vreodata vreo discuție cu colegii despre aceste aspecte care te nemulțumesc? Care au fost urmările?

II. Numește 3 motive pentru care ești mândru de colectivul din care faci parte:

.....

.....

.....

III. Numește 3 motive care te îndreptățesc să nu fi mulțumit de colectivul din care faci parte:

.....
.....
.....

Fișă de activitate 2: Ce tip de colegi cauți?

Completează următoarele fraze după cum îți sugerează începutul:

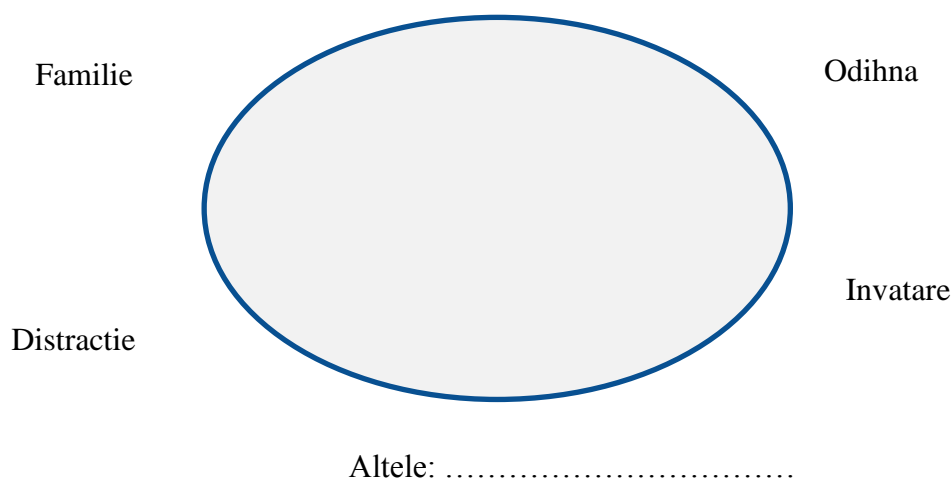
1. Un bun coleg este acela care.....
2. Colegii mei sunt.....
3. Admir colegii care.....
4. Nu suport colegii care.....
5. Îmi ajută colegii.....

Fișă de activitate 3: Învățarea – o șansă sau o obligație?

I. Completează frazele următoare după cum îți sugerează începutul:

1. Mi-e greu să învăț.....
2. Când învăț.....
3. Mi-e ușor să învăț.....
4. Numai dacă înveți.....
5. Cred că ceea ce învăț în prezent.....
6. Cei care nu învață.....
7. Trebuie să învăț.....
8. Consider învățarea o șansă atunci când.....
9. Sunt mândru că am reușit să învăț.....
10. Pentru a reuși în viață.....

II. Imparte cadranul de mai jos în 5 secțiuni corezpunzătoare următoarelor activități: activitate în familie, învățare, distracție, odihnă, altele (aici apreciezi orice alte activități desfășurate care nu sunt menționate) și scrie în dreptul fiecăruia numărul de ore zilnic pe care îl acordă activității indicate (ai grijă ca suma orelor înscrise să fie 24 și ponderea fiecărei secțiuni să corespundă ca mărime numărului de ore acordat):

III. Dacă ai realizat sarcina anterioară, răspunde la următoarele întrebări:

a. Poti trage o concluzie rapida privind cadranul construit de tine? Care este aceasta?

.....
.....

b. Crezi ca numarul de ore acordat invatarii este suficient? Pe tine te multumeste? Dar pe ceilalti (familie etc.)?

.....
.....

c. Identifica cel puțin 3 modalitati prin care ai putea creste numarul de ore acordate invatarii:

1.
2.
3.

d. Cum crezi ca te vor influenta aceste schimbari in programul tau zilnic?

.....
.....

Fișă de activitate 4: Școala – factor de stres?

1. Îmi place să fiu elev pentru că:

- a.
- b.
- c.

2. Nu-mi place la școală pentru că:

- a.
- b.
- c.

3. Scrie 3 lucruri care ai vrea să se schimbe în viața ta de școlar:

- a.
- b.
- c.

Stă în puterea ta să schimbi aceste lucruri?

Cine ar trebui să acționeze pentru a le schimba?

Ce poți face tu în acest sens?

După efectuarea exercițiului de mai sus, se poate trece la punerea efectivă în practică, desfășurându-se un joc de rol cu următorii „actori”:

- a. un posibil profesor „stresant” și un elev din clasă
- b. doi colegi care nu se simpatizează reciproc

3. FIȘĂ DE MONITORIZARE A ELEVULUI AFLAT ÎN RISC DE ABANDON ȘCOLAR

Nume și prenume _____

Vârsta _____ Clasa _____

Cadru didactic responsabil:.....

Data întocmirii fișei:.....

Indicatorii observați activi la prima evaluare a copilului (bifați):

- A. Numar mare de absente nemotivate
- B. Situație familială dificilă
- C. Probleme grave de sănătate și/sau dizabilitate/handicap ale copilului
- D. Antecedente de abandon școlar în familia copilului
- E. Dificultăți majore de deplasare la școală

Partea I: Explicitarea situației specifice a copilului, la indicatorii identificați activi

Indicator

Situația la data întocmirii fișei:

.....

.....

.....

.....

.....

Alte aspecte relevante care nu au fost descrise în analiza indicatorilor

Comportament social

- În clasă

.....

.....

- În afara școlii

.....

.....

Date școlare (nivelul reușitei școlare):

- Motivația pentru învățare

.....

.....

- Numar de corigente cu specificarea disciplinelor

.....

.....

- Discipline cu rezultate bune și foarte bune

.....

.....

- Discipline cu rezultate scăzute

.....

.....

- Relația școlii cu părinții/ reprezentanții legali

.....

.....

- Puncte forte

.....

.....

- Puncte slabe
-
-

Partea a 2-a: Soluții propuse pentru diminuarea riscului de abandon școlar

Ținând cont de situația specifică a copilului: cauzele problemei care determină unul sau mai mulți indicatori de risc activi, punctele slabe și punctele forte – propuneți soluții pentru diminuarea riscului de abandon școlar.

Aveți în vedere cel puțin următoarele categorii de măsuri pe care le puteți lua în calitate de învățator sau diriginte al copilului monitorizat:

- Solicitare de sprijin din partea cadrelor didactice (profesori de la disciplinele cu nr mare de absente, rezultate slabe etc);
- Antrenarea colegilor de clasă: unul sau mai mulți colegi ai copilului se oferă să-l ajute la disciplinele respective
- Antrenarea comunității de părinți – pentru a ajuta familia în dificultate
 - Efectuarea unei anchete sociale dacă situația socio-economică a familiei este precară și/sau sunt suspiciuni de neglijare sau abuz asupra copilului (primarie)
 - Intervenția unui psiholog Evaluarea complexă a copilului cu dizabilități
 - Consilierea și orientarea profesională a părinților (consilierul școlar)
- Implicarea unor organisme private (ONG-uri, sponsori, etc) din comunitate (exemple de activități):
 - Implicarea în activități curriculare sau extracurriculare (vocaționale sau de voluntariat)
 - Sustinere în re/amenajarea locuinței
 - Donatii cărți/haine, etc.
 - Identificarea unor mijloace de transport alternative

4. CHESTIONAR PENTRU PROFESORI / PĂRINȚI

A. Chestionar pentru profesori:

Pentru a ajunge la reușita școlară, elevul trebuie să beneficieze de o școală. Pentru a ne ajuta la depistarea cauzelor nereușitei școlare, vă rugăm să răspundeți cu sinceritate la următoarele întrebări.

1. Care este motivația asumării rolului de profesor pe care îl aveți?
2. Ce numiți dumneavoastră insucces școlar?
3. Care sunt, după dumneavoastră, cauzele insuccesului școlar?
4. În ce măsură motivația pentru anumite obiecte corespunde capacității elevului?
5. Ce raporturi sunt între dumneavoastră și elevii dumneavoastră?
6. Ce discutați cu profesorii care predau la clasa dumneavoastră?
7. Apreciați cu obiectivitate elevii. Care sunt efectele sub/supra aprecierii elevilor?
8. Ce înseamnă pentru dumneavoastră un elev leneș?
9. Ce dificultăți întâmpină elevii în pregătirea temelor pentru acasă la disciplina dumneavoastră?
10. Care sunt mijloacele de stimulare sau de pedepsire pe care le utilizați și ce efecte au asupra elevilor?
11. Ce v-a impresionat mai mult în vizitele pe care le-ați făcut la domiciliul elevilor?
12. Ce credeți despre eficiența consultațiilor pedagogice acordate părinților?

13. Ce soluții puteți denumi pentru preântâmpinarea și /sau diminuarea insuccesului școlar?

B. Chestionar pentru părinți

Pentru a ajunge la reușita școlară, elevul trebuie să beneficieze de o școală. Pentru a ne ajuta la depistarea cauzelor nereușitei școlare, vă rugăm să răspundeți cu sinceritate la următoarele întrebări.

1. Cine se ocupă mai mult în familia dumneavoastră de controlul copiilor și cum?
2. Ce raporturi există între dumneavoastră și copii?
3. Aveți obiceiul să discutați în familie despre educația copilului?
4. Ce climat domină în familia dumneavoastră?
5. Copilul își face temele cu interes sau are nevoie să fie stimulat?
6. Care sunt ocupațiile preferate ale copilului dumneavoastră?
7. Cât de des luați legătura cu dirigintele/învățătorul?